

Cer uz aizsardzību un ātrāku darbošanos

Vai esat saskārušies ar darba devēja ļaunprātību? Vai izdodas sabalansēt privāto dzīvi ar darbu? Kādas ir problēmas autopārvadājumu jomā? Uz šiem un visdažādākajiem citiem jautājumiem jau trešo gadu meklētas atbildes Eiropas Parlamenta Informācijas biroja Latvijā **Vēlētāju gaidu pētījumā**

Šogad pētījumā izziņāts sabiedrības viedoklis par sociālo un transporta sfēru. Vidēji 40 minūšu sarunā ar katru iztaujāti 250 sociālās un transporta jomas pārstāvji no vairāk nekā 50 Latvijas vietām. Vēlētāju gaidu pētījums ir svarīgs Latvijas Eiropas Parlamenta (EP) **deputātu darba instruments**, lai precīzāk noskaidrotu vēlētāju prioritātes jomās, ar kurām strādā EP.

Stabilitāte – 3 no 5

Aptaujātie ES stabilitāti piecu baļļu sistēmā novērtē ar atzīmi 3,29. Viņuprāt, galvenie ES stabilitātes priekšnosacījumi ir novērst citu dalībvalstu izstāšanos no Savienības, terorisma apkarošana, algu izlīdzināšana visās ES valstīs, migrācijas problēmu risināšana un ekonomikas izaugsme. Respondentus arī uztrauc ES līdzekļu pieejamība pēc 2020. gada. Vēlētāji sagaida, lai EP veicinātu visu vecumgrupu **nodarbinātību**. Pēc aptaujāto domām, pēc 20 gadiem, attīstoties tehnoloģijām un robotiem, veidosies lielāka konkurence roku darbam, būs ilgāks mūžs, taču attiecīgi augs arī pensioņnieku vecuma sliekšnis. Pieprasītāki būs speciālisti, kas ātrāk pielāgosies laikmeta diktētajām pārmaiņām, ar vairāku valodu zināšanām un gatavību daudz un ilgstoši ceļot.

Pārstrādājas un saskaras ar problēmām

Tikai 10 % respondentu karjeras laikā nav izjutuši ļaunprātību no darba devēja puses. Biežāk minētās: gaidot mazuli, jāriskē ar zemāku atalgojumu vai darba zaudēšanu; tiek izteiktas aizskarošas piezīmes; netiek uzklausi racionāli priekšlikumi; ejot prom no darba, neizmaksā algas

atlikumu; vadība prasa strādāt virsstundas, citādi draudot atlaist no darba; neļauj slimot. Vēl 13 % respondentu redz ieguvumus, strādājot attālināti vai elastīgu darba laiku. Pārējie visbiežāk norāda, ka šādas darba formas veicina atsvešinātību no kolektīva, nav sociālo garantiju un trūkst stabilitātes izjūtas par nākotni. Vienlaikus sabalansēt privāto dzīvi un darbu vienmēr izdodas tikai nepilnai trešdaļai jeb 30 % aptaujāto, turklāt viņi uzsver, ka to iemācījušies tikai gadu gaitā. 21 % jūtas pārstrādājušies, jo darba tirgū ir spēcīga konkurence.

Ceļi un korupcija

Uz jautājumu par autopārvadājumu jomas problēmām, kas ietekmē satiksmes drošību, kā galvenās nosauktas ceļu infrastruktūras kvalitāte, pārbažu trūkums uz ceļiem un kvalificēta darbaspēka trūkums.

Lai Latvijā attīstītu lielus infrastruktūras objektus, pēc aptaujāto domām, jānovērš korupcija, jāveicina sabiedrības uzticība projektu veicēju godprātībai un Baltijas valstīm savā starpā jāiemācās vienoties.

Savukārt, runājot par tehnoloģijām un šī brīža aktualitāti – droniem, 33 % respondentu atzina, ka bijuši problēmsituācijās, ko radījis drons. Tomēr vienlaikus tiek norādīts, ka svarīgi, lai likumdošana nebremzētu tehnoloģiju attīstību un ietu līdzī laimam.

Vēlētāju gaidu pētījumu EP Informācijas birojs Latvijā plāno veikt arī nākamgad.

TOP 5

ko Latvijas vēlētāji sagaida no EP:

- lielāku darba ņēmēju aizsardzību,
- bezdarba mazināšanu un biznesa uzsākšanas veicināšanu,
- algu nevienlīdzības mazināšanu,
- PVN samazināšanu pārtikai,
- ātrāku darbošanos.

Eiropas ziņas ir Latvijas Ārlietu ministrijas, Eiropas Parlamenta Informācijas biroja Rīgā un Eiropas Komisijas pārstāvniecības (EKP) Latvijā kopīgs izdevums. To finansē EKP, Gaidīsim Jūsu komentārus, atsauksmes un ierosinājumus e-pastā: eiropas.zinas@gmail.com

Vairāk dzīvot, nevis izdzīvot

Mūziķis, TV seja un erudīcijas sacensību Eiropas piecīņa vadītājs **Valters Frīdenbergs** Latvijā un Eiropā saskata vairāk kopīgā nekā atšķirīgā un ir pārliecināts, ka pārmaiņas ir vajadzīgas, jo ļauj attīstīties

Kurā brīdī tu izjuti sevi kā daļu no Eiropas? Tad, kad Latvija oficiāli iestājās Eiropas Savienībā (ES) vai jau pirms tam? Varbūt ar dalību Eirovīzijā?

Laikam kā daļu no Eiropas sāku sevi just, kad sāku vairāk ceļot. Nevis vienkārši būt kādā vietā tāpēc, ka tur ir jābūt, bet kad pats sāku domāt – o, jāaizbrauc uz turieni, jāiepazīstās ar cilvēkiem, jāsaprot, kas tā par vietu. Tad, kad pats sāku apzināties un apzināti meklēt kaut ko vēl ārpus Latvijas. Tad sapratu, ka neesam jau mēs nemaz tik atšķirīgi.

Kā tu ceļo – brauc uz maziem miestniem un runā ar vietējiem vai tomēr vairāk apmeklē populāros tūristu punktus?

Tie ir arī tūristu punkti. Bet pēdējos gadus tā ir daba, tie pat nav mazie miestni, tā ir vienkārši daba. To sajūtu, ko sniedz māte daba – cilvēks to nevar panākt vispār nekā! Ja agrāk man patika pilsētas, patika lielās industriālās ēkas, vecpilsētas, kas mums Eiropā ir ļoti košas un krāšņas, tad vairs nē. Ir kaut kas daudz senāks un daudz spēcīgāks par to.

Ceļojot apkārt, kas ir tās mazās, īpašās lietas, ko esi piefiksējis, kas Latvijā ir atšķirīgs?

Man tieši otrādi gribas izcelt to kopīgo – jo tu esi tālāk no lielās pilsētas, jo ir foršāka uzņemšana, cilvēki ir daudz atvērtāki, viņi nav vērsti uz sevi, bet uz pārējo pasauli. Viņiem varbūt saziņa ar otru cilvēku ir ierobežota laika ziņā, cilvēks dzīvo savā viensētā vai lauku mājā, kur tuvāko kilometru attālumā nav neviena, bet, ja aizbrauksi pie viņa ciemos, tu būsi tik mīļi gaidīts, par tevi gribēs uzzināt visu, par sevi stāstīs visu. Es pat nezinu, vai ir tādas atšķirīgās lietas. Varbūt mēs paši viņas sev galvā radām kā atšķirības – ā, nu mēs jau esam Austrumeiropa. Patiesībā to nav nemaz tik daudz.

Ar ko atšķiras tāds vidējais latvietis no vidējā eiropieša?

Vidējais latvietis ir vairāk norūpējies, un, man liekas, bieži vien pat pats īsti nezina par ko. Nav tās bezrūpības sajūtas, kas ir citur Eiropā. Jā, varbūt viņiem dzīves līmenis ir augstāks, varbūt viņiem ir mazāk lietu, par ko domāt, viņiem nav jādodomā par izdzīvošanu, viņi var dzīvot, un varbūt tas daudz ko nozīmē. Bet latvietis, man šķiet, arī nedaudz par daudz uztraucas par

lietām, par kurām nevajadzētu uztraukties.

Protams, demokrātijā un brīvībā mēs esam diezgan jauni, un arī tas noteikti atšķir no pārējās Eiropas, kur demokrātijas veidojušās diezgan pasen, lai gan ar dažādām saknēm.

Tu esi arī diplomēts politologs. Kā tu vērtē politiskos procesus, to, kā Eiropā šobrīd mainās smaguma centri, notiek Brexit, notiek citi procesi?

Protams, ka daudzi baidījās. Baidījās pēc Brexit, baidījās pēc [ASV prezidenta Donalda] Trampa ievēlēšanas, baidījās, kas notiks ar Franciju, bet nē – dzīve parādīja, ka viss ir kārtībā, tie visi ir pārpratumi. Un, man liekas, ka arī Brexit ir pārpratoms, jo šobrīd, arī runājot ar draugiem, kas dzīvo Anglijā, ir tādas vēsmas, ka, ja tagad būtu vēl viens referendums par to pašu jautājumu, tad Anglija nekur neaizietu projām. Tā, man šķiet, ir tāda pašpārliecinātība, pat grūti pateikt tieši par ko, bet tie, kuri bija par palikšanu Eiropas Savienībā, bija pārāk pārliecināti, ka – eu, nu mēs taču nekādā veidā nevaram iziet ārā! Nu, beidziet, nenobalsos neviens! Tāpēc arī neaizgāja nobalsot, un tā ir arī Latvijas problēma. Bet es tiešām domāju, ka tagad būtu citādāk. Arī francūži pierādīja, ka [Marina] Lepēna ar savu populismu neko nepadara. [Francijas prezidents Emanuels] Makrons, es uzskatu, diezgan pārliecinoši tomēr vinnēja un pierādīja, ka francūži negrib pieļaut to pašu kļūdu ko angļi.

Cik svarīgi, tavuprāt, ir cilvēkam Latvijā interesēties par šiem procesiem, kas notiek Eiropā, tās politikā?

Būtu jāinteresējas vismaz virspusēji. Nē, ne visi mēs būsim politologi vai politikas zinātnieki. Bet vismaz virspusēji saprast – teikšu ļoti triviāli un vienkārši –, kas ir labs un kas ir slikts. Tas būtu jāsaprot katram iedzīvotājam! Jo mēs tomēr balsojam par savu pārstāvētību, un, lai nav tā, ka – ES kontekstā nākamais piecus gadus, Latvijas iekšējā kontekstā četrus gadus – pēc tam jākož pašam pirkstos par to, ko tad es esmu izdarījis un kāpēc izdarīju tā, kā izdarīju.

Pieminēji aktivitāti. Tu pats piedalies dažādos labdarības projektos, nesen biji arī Bruknas muižā rīkotajā labdarības koncertā. Tavuprāt, cik atsaucīga šobrīd ir sabiedrība – gan Latvijā, gan Eiropā –, jo viena lieta ir iet vēlēt, bet otra lieta iesaistīties sociālos procesos, palīdzēt citiem.

Man šķiet, mēs esam tradīciju cilvēki. Mums varbūt ir grūti vienoties kaut kādai kopējai pilnīgi jaunai idejai. Piemēram, “Uzcel savu baznīcu” projekts, kurš nu jau ir sešus gadus. Atceros, kā tas sākās – sākās ar mazu cilvēku bariņu, kas izdomāja, ka vajag kaut ko tādu uztaisīt. Mani arī tam piesaistīja, bijām tāds ļoti

mazs kodoliņš, un uz Bruknas muižu brauca tuvākie draugi, draugu draugi. Tikai lēnā garā, ieviešot to kā tradīciju, tas apauga tā, ka tagad jau vairs pat īsti nezini, kur tiem visiem cilvēkiem palikt, lai visi varētu baudīt to dienu, ko piedāvā Brukna šajos, es pat teiktu, svētkos. Tāda ļoti laba tradīcija ir arī “Engēļi pār Latviju”, arī “Labestības diena”. Jā, laikam ir jābūt nedaudz trakam, lai tā ideja aizietu, un jābūt arī kādam līderim, latvietis seko līderim.

Vēl atgriežoties pie politikas un sajūtām par nākotni. Arī Latvijā joprojām nerimst diskusijas gan par bēgļiem, gan citām sāpīgām lietām. Man palicis prātā mācītāja Jura Rubeņa teiktais, ka, viņaprāt, nevajag Eiropai kapu zvanus vēl zvanīt, bet bija arī cilvēki, kas uz šobrīd notiekošo Eiropā raugās ļoti pesimistiski. Kādas ir tavas sajūtas?

Pārmaiņas jebkurā gadījumā mūs attīstīs. Neviens jau nav teicis, ka ES ir kaut kas pēdējais, pats augstākais, ko vispār cilvēks kā būtne var sasniegt. Varbūt tieši otrādi – šajā brīdī mēs neapzināti radām vēl kaut ko augstāku, kaut ko labāku. Tas jau ir no politikas pamatteorijas, ka demokrācija īstenībā nav laba, bet tas ir labākais iespējamais, ko mēs šobrīd esam radījuši. Un, man šķiet, ka arī ES varbūt ir labākais iespējamais šajā brīdī, bet ir jābūt pārmaiņām, attīstībai. Šādi grūdieni, lielāki vai mazāki, tā pati imigrācijas krīze, liek domāt gan mazajām, gan lielajām valstīm, kas tad būs tā ES pēc gadiem pieciem desmit. Turpinot šādos tempos, mainīsies proporcijas, arī starp kristīgo ticību un islāma ticību, loģiski – tas radīs kaut kādas pārmaiņas visās Eiropas valstīs. Lai arī pie mums Latvijā ir salīdzinoši ļoti mazs skaits bēgļu, ko uzņemam, arī tas, protams, ietekmēs. Taču esmu jau teicis un pie tā palieku – nav slikti, ka Latvijā tagad ieceļo citu valstu pārstāvji. Arī cilvēki no Ķīnas, no Japānas pārvietojas, ja tur viņiem varbūt nav tik labi apstākļi. Tieši tāpat kā mēs to darām ar Angliju, ar Īriju. Viņi ieceļo un aizpilda tos tukšos plankumus, kas rodas. Sajaucoties nācijām un cilvēkiem, mēs arī attīstāmies, tā ir evolūcija. Arī šobrīd mēs evolucionējam, un ne tikai fiziski, jo saskaramies ar tiem cilvēkiem un būs arī pēcnācēji, bet mēs evolucionējam arī sociāli. Mums ir jāuzlabo vismaz kaut kas, lai mēs vismaz pietuvinātu to, ka visiem būtu labi. Tādā ziņā tā ir laba lieta, ka mēs sākam kaut vai vienkārši domāt.

Es esmu latvietis un vienmēr būšu par Latviju, es esmu Latvijas patriots, bet ja mani bērni izvēlēšies savu dzīvi savienot ar kādu cilvēku no citas valsts, no citas rases, es būšu tikai laimīgs, jo tā būs viņa evolūcija, tā būs viņa attīstība.

Tu arī esi vadījis dažādus pasākumus saistībā ar Eiropu, to pašu Piecīņu, ticies ar jauniešiem. Kāda ir tava sajūta – kurā virzienā jaunieši prāti domā?

Viņi domā globalizācijas virzienā. Pilnīgi noteikti. Ir, kas redz sevi ārpus Latvijas, ir tādi, kas centīsies strādāt un piepildīt sevi tepat, bet

jau tad, kad būs atgriezušies ar kaut kādām zināšanām, kuras sniedz citas valstis, citas augstskolas un kultūras. Tas ir ļoti labi, un man prieks, ka mēs sākam domāt tālāk par to savu dīķi, ko redzam. Ar Latvijas robežu jau nekas nebeidzas. Mēs esam stipra tauta, mēs esam varena tauta, bet mēs esam mazi un mums vajag pieredzi no citurienes. Un atkal es šeit nonāku pie tās attīstības – mums ir jāattīstās un jāpanāk citu valstu līmenis, jo, lai arī mēs esam ļoti augstu, salīdzinot ar ļoti daudzām citām valstīm, mēs esam ļoti daudz sasnieguši, bet vēl neesam paši labākie, vēl ir jātiecās uz priekšu. Un jaunie tieši to arī dara – viņi tiecās uz priekšu.

Ko tajā visā dod tādas spēles kā Eiropas piecīņa vai citas – kaut kādu kopējo bildi, ieinteresē?

Jā, tas ir tieši tas, ko tu jautāji iepriekš – cik tad ir jāinteresējas un cik tad ir jāzina. Gan pagājušajā sezonā, gan šajā ir piedalījušies arī tādi, kuri vienkārši kādā no spēles vietām ir atnākuši, ieraudzījuši – eu, kaut ko var padarīt manu pilsētas svētku laikā! Un viņi ir vienkārši gājuši un iesaistījušies.

Iepriekš vienā intervijā esi teicis, ka tavs mīļākais vārds latviešu valodā ir “bulība” (kartupelis – latgaliski). Vai ir kāds viens vārds, kā tu varētu raksturot Latviju un Eiropu, tā spilgti pasakot to galveno?

“Bulība” – jā! Neatceros, ka būtu to kādreiz teicis, bet tā tiešām ir, tas ir jau no bērnības – ļoti jauks un mīļš vārds! Bet par Latviju un Eiropu – tas laikam nav viens vārds, bet varētu būt teikums: atvērtība, kas ir šobrīd pasaulē, ļauj mums vairāk dzīvot, nevis izdzīvot, mēs gūstam vairāk! Un es domāju, ka tie, kas saka, ka ir jāiet ārā no ES, nu, pabraukājiet apkārt pa Latviju un paskatieties, cik mēs esam ieguvuši! Kaut vai tīri praktiski – naudu. Cik daudz ir atjaunotu skolu, kā ir attīstījušies lauksaimniecība. Tāpēc ir jāpadomā par to, kas tad būtu, ja mēs pēkšņi nobalsotu – viss, ejam ārā. Vienkārši aizdomāties. ■

Mēs esam mazi un mums vajag pieredzi no citurienes

Aktīvāk iesaistīties Ukrainas krīzes risināšanā

Latvijas ārlietu ministrs Edgars Rinkēvičs, jūlija sākumā piedaloties Eiropas Drošības un sadarbības organizācijas (EDSO) neformālajā ārlietu ministru sanāksmē Mauerbahā, vērsa uzmanību uz aktuālajiem drošības izaicinājumiem un [EDSO nozīmīgo lomu](#) to risināšanā. Kā īpaši nozīmīgu viņš izcēla EDSO iesaisti krīzes risināšanā Ukrainā, aicinot EDSO pielikt visas pūles tās iespējami ātrākā atrisināšanā. “Konflikta risināšanā būtiski ņemt vērā Ukrainas suverenitāti un teritoriālo vienotību tās starptautiski noteiktajās robežās, tostarp Krievijas pretlikumīgi anektētās Krimas teritoriju,” uzsvēra ministrs.

EP deputāti jūlija sākumā apstiprinājuši [īpašas komitejas](#) izveidi, lai identificētu trūkumus [pretterorisma pasākumiem](#) un politikai Eiropas Savienībā. Tā darbosies gadu un izvērtēs terorisma apdraudējuma apmēru Eiropā, kā arī analizēs iespējamās kļūdas un nepareizu darbību, kā dēļ varēja notikt nesenie teroristu uzbrukumi vairākās dalībvalstīs.

Komitejas īpaši vērtēs, kā tiek īstenoti spēkā esošie pasākumi ārējo robežu pārvaldības jomā; noteiks trūkumus saistībā ar tiesu, tiesībaizsardzības un izlūkošanas informācijas apmaiņu starp dalībvalstīm un datubāzu darbību. Tāpat tiks izvērtēta ES terorisma apkarošanas tiesību aktu ietekme uz pamattiesībām, radikalizācijas procesi un tās novēršanas programmu efektivitāte un citi jautājumi.

Piedalies Piecīņā!

Jūlijā vēl vairākās Latvijas pilsētās interesenti var pagūt piedalīties spēlē “[Eiropas Piecīņa](#)” – gan klātienē, gan virtuāli. Tā ir spēle ikvienam, kurš vēlas pārbaudīt savas zināšanas par Eiropas Savienībai aktuālām tēmām. Turklāt paralēli notiekošajām sacensībām pilsētu svētkos, norisināsies arī “Virtuālā Piecīņa”, kuras laikā būs iespēja gatavoties pilsētu posmiem. Kopējais balvu fonds – 10 000 eiro. “Eiropas Piecīņa” ir veidota tā, lai tajā būtu interesanti piedalīties gan jauniešiem un senioriem, gan cilvēkiem, kas ikdienā aizraujas ar prāta spēlēm, un tiem, kas priekšroku dod aktīvai atpūtai. Spēles ietvaros dalībniekiem pilsētvidē jāatrod norādītie kontrolpunkti, kā arī jāatbild uz interesantiem Latvijai un Eiropai būtiskiem jautājumiem. Spēli veido rēbusi, testi, matemātiski aprēķini un nepieciešamība atpazīt simbolus un attēlus.

Lai pieteiktos spēlei, jāaizpilda [reģistrācijas anketa](#) spēles mājas lapā vai jāreģistrējas spēles norises dienā attiecīgajā pilsētā izvietotajos kontrolpunktos.

Vēl var pagūt piedalīties divos posmos:

■ 22. jūlijā Cēsīs par enerģētikas jautājumiem – “Eiropa uzlādē”;

■ 29. jūlijā Valmierā, kur dalībniekiem būs jāatbild uz jautājumiem par nodarbinātību, izaugsmi un investīcijām – “Atvērtā Eiropa”.

Erudīcijas spēli organizē EP Informācijas birojs Latvijā un Eiropas Komisijas pārstāvniecība Latvijā.

Vairāk grāmatu neredzīgajiem

EP deputāti pieņēmuši noteikumus, kas grāmatas, žurnālus un cita veida drukātus materiālus padarīs vieglāk pieejamus [Braila rakstā](#), klausāmgrāmatu veidā vai lielburtu iespaidumā. Praksē tas nozīmēs, ka vairs nebūs nepieciešama autortiesību īpašnieku atļauja šādu grāmatu izdošanai, būs vieglāka piekļuve ārzemēs izdotajām grāmatām un iespējama kompensācija to izdevējiem. Eiropas Neredzīgo savienība lēš, ka Eiropā ir vismaz 30 miljoni neredzīgu un vājredzīgu cilvēku, bet saskaņā ar Pasaules Neredzīgo savienības datiem visā pasaulē ir 285 miljoni šādu cilvēku. ES valstīs neredzīgiem un vājredzīgiem cilvēkiem piemērotos formātos pieejami 7 – 20 % grāmatu, bet jaunattīstības valstīs šādu izdevumu īpatsvars ir tikai 1 %.